

PODMIŇOVACÍ ZPŮSOB

Autor: Mgr. Vladimíra Barboříková

Datum (období) tvorby: únor 2013

Ročník: šestý a sedmý

Vzdělávací oblast: jazyk český – jazykové vyučování – tvarosloví – tvary sloves

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Anotace:

- Žáci se seznámí s tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého, s principem vytváření složitějších tvarů a učí se rozlišovat a vytvářet spisovné tvary tohoto způsobu
- Modul je vhodný pro individuální i skupinovou práci

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Mluvnické kategorie (významy) sloves:

- Osoba 1., 2., 3.
- Číslo jednotné a množné
- Způsob oznamovací
rozkazovací
podmiňovací
- Čas pouze u způsobu oznamovacího
- Slovesný rod činný a trpný

Tvary podmiňovacího způsobu

Poznáme podle tvarů

č.j.

1. **bych** (kdybych)

2. **bys** (kdybys)

3. **by** (kdyby)

č.mn.

bychom (kdybychom)

byste (kdybyste)

by (kdyby)

Tvary podmiňovacího způsobu přítomného

jsou nejjednoduššími tvary podmiňovacího způsobu

např. sloveso číst

1. psal bych	psali bychom
2. psal bys	psali byste
3. psal by	psali by

Pokud bychom odstranili z tvaru zeleně zvýrazněné části,
zanikne podmiň. způsob a zůstane sloveso ve způsobu
oznamovacím !!!

Tvary podmiňovacího způsobu minulého

jsou složitějšími tvary podmiňovacího způsobu

např. sloveso číst

1. <u>byl</u> bych psal	byli bychom psali
2. <u>byl</u> bys psal	<u>byli</u> byste psali
3. <u>byl</u> by psal	<u>byli</u> by psali

Odstraněním pomocného slovesa být zůstane sloveso v podmiňovacím způsobu

Podmiňovací způsob ve spojení s trpným rodem slovesa

1. byl bych zabit	byli bychom zabiti
2. byl bys zabit	byli byste zabiti
3. byl by zabit	byli by zabiti

Zelené části tvarů tvoří sloveso v rodě trpném (příčestí trpné+sloveso být)

Odstraněním červené = podmiň. části bychom získali sloveso v oznam. způsobu, proto jde o tvar v podmiňovacím způsobu přítomném

Vytvoření podmiň. zp. minulého u rodu trpného

1. byl bych byl zabit byl bych byl viděn
2. byl bys byl zabit byl bys byl viděn
3. byl by byl zabit byl by byl viděn

Atd.

Jde o stejný postup jako u rodu činného, tj.
přidáváme další sloveso být

Pozn.: používá se také místo jednoho byl tvar **býval** :

byl bych býval zabit (viděn)

Co podmiňovací způsob vyjadřuje:

- Podmínku

např.: **Kdybych to věděl, nešel bych tam.**

- Přání /zdvořilé přání

Kéž bych tam byl!

Mohl bys prosím zavřít dveře?

- Skromné mínění

Navrhovali bychom jiné řešení.

Pozor na nespisovné tvary!!

- ~~by jsme~~ bychom čekali !
- ~~bysme~~ čekali
- ~~by jste~~ odešli byste odešli !
- ~~by jsi~~ se líbil/a by ses líbil/a !
- ~~by jsi~~ si vzal/a by sis vzal/a !

Vyčasuj slovesa v podmiňovacím způsobu:

- vyhodnotit, přistát, povolit, volat, odpustit, zavřít, pochopit, vidět, uložit, dokázat, letět, přinést, zamávat

- Zvratná slovesa:
napít se, smát se, nevrátit se, vzít si, postavit se, dívat se, sednout si, poradit si, procvičit si, omluvit se, koupit si, prohlédnout si,

Zdroje:

- Text: vlastní